

UCHWAŁA

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant starszy inspektor sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu przy udziale: adwokata E. S. - obrońcy X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, A. G. Prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. oraz SSN Andrzeja Tomczyka - Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego na posiedzeniu jawnym w dniu 23 kwietnia 2025 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,

- wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. z dnia 15 marca 2019 r., sygn. akt [...],
- wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt [...]
- wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej - Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. z dnia 29 marca 2022 r. sygn. akt [...],
o wydanie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku za wskazane we wnioskach czyny z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

uchwalił:

I. odmówić zezwolenia na pociągnięcie X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej za to, że:

1. w dniu 30 kwietnia 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonej I. S., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżoną za czyn z art. 270 § 1 kk z 1969 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia praw publicznych, którą skazana odbyła w okresie od 01.01.1982 r. do 14.10.1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżona swoim zachowaniem wypełniła znamiona przypisanego jej czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonej niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż I. S. publicznie łżyła i poniżała ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i jej naczelne organy określając je mianem przemocy i bezprawia, podczas gdy własnoręcznie sporządzone przez oskarżoną ulotki stanowiły wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanej pokrzywdzonej represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jej prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn, politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie

pokrzywdzonej wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonej,

tj. o przestępstwo z art. 189 § 2 kk w zb. z art. 231 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

2. w dniu 3 maja 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonej M. Ł., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób że wydał wyrok skazujący oskarżoną za czyn z art. 273 § 2 kk z 1969 r. w zw. z art. 270 § 1 kk z 1969 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą skazana odbyła w okresie od 25.03.1982 r. do 06.12.1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżona swoim zachowaniem wypełniła znamiona przypisanego jej czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonej niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż M. Ł. sporządziła w celu rozpowszechniania wierszowane teksty poniżające Prezesa Rady Ministrów PRL, podczas gdy, w stopniu oczywistym, nie zawierały one określeń poniżających, lecz mieściły się w niezbywalnym prawie do wyrażania własnych poglądów politycznych i społecznych, będących wyłącznie wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanej pokrzywdzonej represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jej prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn

politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonej,

tj. o przestępstwo z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

3. w dniu 5 maja 1982 r. w K. jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego A. K., sygn. [...] przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 05.04.1982 r. do 05.03.1983 r, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż A. K. publicznie poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i jej naczelne organy w ten sposób, iż umieszczał napisy żądające zakończenia okresu komunizmu i przywództwa PZPR oraz nawołujące do obalenia władzy, podczas gdy sporządzane napisy, w stopniu oczywistym, nie zawierały takich treści i nie dotyczyły podmiotu objętego ochroną przepisów prawa karnego, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i

poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

4. w dniu 16 lutego 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego J. T., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym (Dz.U. 1981.29.154) na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą skazany odbywał w okresie od 21.01.1982 r. do 23.12.1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny - przyjął, iż J. T. rozpowszechniał wiadomości fałszywe i mogące wywołać niepokój publiczny, podczas gdy, w stopniu oczywistym, informacje przekazywane przez oskarżonego innym osobom nie zawierały takich treści, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie

obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawnie pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

5. w dniu 16 kwietnia 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego S. B., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 18.03.1982 r. do 04.08.1983 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, iż swoim zachowaniem oskarżony wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż S. B. publicznymi wypowiedziami poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w ten sposób, iż wyszydzał Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i jej członków, podczas gdy wypowiedzi te, w stopniu oczywistym, nie dotyczyły jakiegokolwiek podmiotu objętego ochroną przepisów prawa karnego, którym to

działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

6. w dniu 20 lipca 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego J. M., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyny z art. 48 ust. 2 i art. 46 ust. 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym (Dz.U. 1981.29.154) na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanych mu czynów, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny - przyjął, iż J. M. rozpowszechniał ulotki zawierające wiadomości fałszywe i mogące wywołać strajk, podczas gdy, w stopniu oczywistym, rozpowszechniane ulotki nie zawierały takich treści, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie

wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował, wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

7. w dniu 22 kwietnia 1982 r. w K. jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego) J. M., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. w zb. z art. 48 ust 2 dekretu z dnia 12.12.1981r. o stanie wojennym, na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia praw publicznych, którą skazany odbył w okresie od 10.03.1982r. do 25.04.1983r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż J. M. publicznie poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej poprzez używanie obraźliwych

określeń wobec członków PZPR oraz kwestionując suwerenność Polski, a także rozpowszechniał fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny, w ten sposób, że przedstawiał w fałszywym świetle stosunki Polski z ZSRR, podczas gdy wypowiedzi oskarżonego nie miały charakteru publicznego i stanowiły wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189 § 2 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

8. w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu A. M. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 12 grudnia

1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 27 stycznia 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 04 sierpnia 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań uznał, iż A. M. w styczniu 1982 r. w P. sporządził, a następnie w dniu 26 stycznia 1982 r. na terenie swojego zakładu pracy rozpowszechniał mogące wywołać niepokój publiczny ulotki zawierające fałszywe wiadomości na temat stanu wojennego oraz poczynąń władz PRL, jak również do stawiania władzy czynnego oporu, podczas gdy sporządzone, a następnie rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci

Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 177);

9. w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu P. N. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 28 stycznia 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 04 września 1982 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań przyjął, iż P. N. w dniu 27 stycznia 1982 r. w M. sporządził w celu rozpowszechniania, a następnie wspólnie i w porozumieniu z M. W. rozpowszechniał poprzez rozlepianie na ulicach i dworcu cztery ulotki mogące wywołać niepokój publiczny, zawierające fałszywe wiadomości na temat stanu wojennego oraz poczynąń władz PRL, jak również do stawiania władzy czynnego oporu, podczas gdy sporządzone, a następnie rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez

niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 177).

II. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania.

[M. T.]

UZASADNIENIE

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej w S. w dniu 15 marca 2019 r., skierował do Izby Dyscyplinarnej wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y., wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez tego sędziego następujących czynów, polegających na tym, że:

I. w dniu 30 kwietnia 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonej I. S., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżoną za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia praw publicznych, którą skazana odbyła w okresie od 1 kwietnia 1982 r. do 14 października 1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżona swoim zachowaniem

wypełniła znamiona przypisanego jej czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonej niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż I. S. publicznie lżyła i poniżała ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i jej naczelne organy określając je mianem przemocy i bezprawia, podczas gdy własnoręcznie sporządzone przez oskarżoną ulotki stanowiły wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanej pokrzywdzonej represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno-politycznych, a tym samym naruszył jej prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonej wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonej,

tj. o przestępstwo z art. 189 § 2 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;

II. w dniu 3 maja 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonej M. Ł., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżoną za czyn z art. 273 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą skazana odbyła w okresie od 25 marca 1982 r. do 6 grudnia 1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżona swoim zachowaniem wypełniła znamiona przypisanego jej czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonej niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych

zachowań - przyjął, iż M. Ł. sporządziła w celu rozpowszechniania wierszowane teksty poniżające Prezesa Rady Ministrów PRL, podczas gdy, w stopniu oczywistym, nie zawierały one określeń poniżających, lecz mieściły się w niezbywalnym prawie do wyrażania własnych poglądów politycznych i społecznych, będących wyłącznie wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanej pokrzywdzonej represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno-politycznych, a tym samym naruszył jej prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonej,

tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu;

III. w dniu 5 maja 1982 r. w K. jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego A. K., sygn. [...] przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 05.04.1982 r. do 05.03.1983 r, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż A. K. publicznie poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i jej naczelne organy w ten sposób, iż umieszczał napisy żądające zakończenia okresu komunizmu i przywództwa PZPR oraz nawołujące do obalenia władzy, podczas gdy sporządzane napisy, w stopniu oczywistym, nie zawierały takich treści i nie dotyczyły podmiotu objętego ochroną

przepisów prawa karnego, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

IV. w dniu 16 lutego 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego J. T., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym (Dz.U. 1981.29.154) na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą skazany odbywał w okresie od 21.01.1982 r. do 23.12.1982 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny - przyjął, iż J. T. rozpowszechniał wiadomości fałszywe i mogące wywołać niepokój publiczny, podczas gdy, w stopniu oczywistym, informacje przekazywane przez oskarżonego innym osobom nie zawierały takich treści, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych

praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawnie pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

V. w dniu 16 kwietnia 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego S. B., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, którą skazany odbył w okresie od 18.03.1982 r. do 04.08.1983 r., w sytuacji gdy materiał dowodowy nie dawał podstaw do przyjęcia, iż swoim zachowaniem oskarżony wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań - przyjął, iż S. B. publicznymi wypowiedziami poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w ten sposób, iż wyszydzał Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i jej członków, podczas gdy wypowiedzi te, w stopniu oczywistym, nie dotyczyły jakiegokolwiek podmiotu objętego ochroną przepisów prawa karnego, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z

powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189§2 k.k. w zb. z art. 231§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

VI. w dniu 20 lipca 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego J. M., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyny z art. 48 ust. 2 i art. 46 ust. 2 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o stanie wojennym (Dz.U. 1981.29.154) na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanych mu czynów, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny - przyjął, iż J. M. rozpowszechniał ulotki zawierające wiadomości fałszywe i mogące wywołać strajk, podczas gdy, w stopniu oczywistym, rozpowszechniane ulotki nie zawierały takich treści, stanowiły natomiast wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich, zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował, wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno - politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego,

które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18.12.1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

Izba Dyscyplinarna uchwałą z dnia 14 maja 2019 r., sygn. akt I DO 30/19, w punkcie I zezwoliła na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez niego czynów określonych w punktach: I, III, IV i V wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej z dnia 15 marca 2019 r., zaś w punkcie II tej uchwały odmówiła zezwolenia w zakresie czynów określonych w punktach: II i VI wniosku.

Jednocześnie, Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej w S. w dniu 3 czerwca 2019 r. skierował do Izby Dyscyplinarnej wnioski o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y., wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez tegoż sędziego następującego czynu:

w dniu 22 kwietnia 1982 r. w K., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tego Sądu, rozpoznając na rozprawie sprawę oskarżonego J. M., sygn. [...], przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 270 § 1 k.k. z 1969 r. w zb. z art. 48 ust. 2 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym, na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 2 lat pozbawienia praw publicznych, którą skazany odbył w okresie od 10 marca 1982 r. do 25 kwietnia 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, by oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając - w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, w sposób dla oskarżonego niekorzystny, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych

zachowań - przyjął, iż J. M. publicznie poniżał ustrój Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej poprzez używanie obraźliwych określeń wobec członków PZPR oraz kwestionując suwerenność Polski, a także rozpowszechniał fałszywe wiadomości mogące wywołać niepokój publiczny, w ten sposób, że przedstawiał w fałszywym świetle stosunki Polski z ZSRR, podczas gdy wypowiedzi oskarżonego nie miały charakteru publicznego i stanowiły wyłącznie wyraz sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego i pozbawienia społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich zagwarantowanych przez prawo międzynarodowe, którym to działaniem X. Y., w okresie obowiązywania rygorów stanu wojennego w Polsce, utożsamiając się z istniejącym wówczas ustrojem politycznym, stosował wobec wskazanego pokrzywdzonego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przezeń przekonań i poglądów społeczno-politycznych, a tym samym naruszył jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii dotyczących życia społecznego, które to represje stanowiły poważne prześladowania z przyczyn politycznych, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, poprzez bezprawne pozbawienie pokrzywdzonego wolności na okres powyżej dni 7, działając na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 189 § 2 k.k. w zb. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2018.2032).

Izba Dyscyplinarna uchwałą z dnia 17 września 2019 r., sygn. akt I DO 41/19, w punkcie I zezwoliła na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez niego czynu określonych we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej z dnia 3 czerwca 2019 r.

Sprawę dotyczącą rozpoznania zażaleń: Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. w części dotyczącej punktu II uchwały, obrońcy X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku w części w zakresie pkt. I - za czyny opisane w pkt. I ppkt. 1-4 uchwały oraz X. Y. w zakresie

punktu I. na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2019 r., sygn. akt I DO 30/19, zarejestrowano w Izbie Dyscyplinarnej pod sygn. akt II DO 18/19, zaś zażalenia adwokata E. S. - obrońcy X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku oraz X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, złożonych na uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019, sygn. akt I DO 41/19 zarejestrowano w Izbie Dyscyplinarnej pod sygn. akt II DO 33/19.

Izba Dyscyplinarna postanowieniem z dnia 4 listopada 2019 r. połączyła sprawę o sygn. akt II DO 18/19 ze sprawą o sygn. akt II DO 33/19, gdyż pomiędzy nimi zachodziła łączność podmiotowa i tak połączone sprawy postanowiła rozpoznać łącznie pod sygn. akt II DO 18/19.

Izba Dyscyplinarna, po rozpoznaniu wywiedzionych zażaleń, uchwałą z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. akt II DIZ 1/21, utrzymała w mocy uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2019 r., sygn. akt I DO 30/19 oraz uchwałę Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r., sygn. akt I DO 41/19 (pkt I uchwały) i nie uwzględniła wniosku Naczelnika Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. z dnia 13 września 2019 r. o obniżenie uposażenia X. Y. - sędziemu Sądu Najwyższego w stanie spoczynku (pkt II uchwały).

Wnioskiem kolejnym, z dnia 29 marca 2022 r., Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej w Ł. zwrócił się do Izby Dyscyplinarnej o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku X. Y., wobec dostatecznie uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez tego sędziego następujących czynów, polegających na tym, że:

I. w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu A. M. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący

oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 27 stycznia 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 04 sierpnia 1983 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań uznał, iż A. M. w styczniu 1982 roku w P. sporządził, a następnie w dniu 26 stycznia 1982 r. na terenie swojego zakładu pracy rozpowszechniał mogące wywołać niepokój publiczny ulotki zawierające fałszywe wiadomości na temat stanu wojennego oraz poczynañ władz PRL, jak również do stawiania władzy czynnego oporu, podczas gdy sporządzone, a następnie rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 177);

II. w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., jako sędzia Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. orzekający na sesji wyjazdowej w Ł., będąc tym samym funkcjonariuszem państwa komunistycznego, działając wspólnie i w porozumieniu z

innymi sędziami tegoż Sądu - członkami składu orzekającego, rozpoznając na rozprawie sprawę prowadzoną pod sygnaturą akt [...] przeciwko oskarżonemu P. N. przekroczył swoje uprawnienia w ten sposób, że wydał wyrok skazujący oskarżonego za czyn z art. 48 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym na karę 1 roku pozbawienia wolności z zaliczeniem stosowanego od dnia 28 stycznia 1982 r. tymczasowego aresztowania, którą skazany odbył w okresie do dnia 04 września 1982 r. w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przypisanego mu czynu, a orzekając w sposób dowolny, sprzeczny z dowodami zgromadzonymi w toku postępowania, stosując przy tym wykładnię rozszerzającą zakres penalizowanych zachowań przyjął, iż P. N. w dniu 27 stycznia 1982 r. w M. sporządził w celu rozpowszechniania, a następnie wspólnie i w porozumieniu z M. W. rozpowszechniał poprzez rozlepianie na ulicach i dworcu cztery ulotki mogące wywołać niepokój publiczny, zawierające fałszywe wiadomości na temat stanu wojennego oraz poczynąń władz PRL, jak również do stawiania władzy czynnego oporu, podczas gdy sporządzone, a następnie rozpowszechniane przez oskarżonego ulotki stanowiły wyłącznie wyraz jego sprzeciwu wobec bezprawnie wprowadzonego stanu wojennego skutkującego pozbawieniem społeczeństwa podstawowych praw i wolności obywatelskich deklarowanych przez Konstytucję PRL i gwarantowanych przez prawo międzynarodowe, stosując w ten sposób wobec pokrzywdzonego w okresie obowiązywania stanu wojennego represje z powodu prezentowanych i wyrażanych przez niego przekonań i poglądów społeczno-politycznych, naruszając tym samym jego prawa do wyrażania takich przekonań i opinii, a które to represje stanowiły poważne prześladowanie z powodu przynależności pokrzywdzonego do określonej grupy politycznej, czym dopuścił się zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, polegającą na pozbawieniu pokrzywdzonego wolności na okres trwający dłużej niż 14 dni, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego oraz interesu prywatnego pokrzywdzonego,

tj. o przestępstwo z art. 165 § 2 k.k. z 1969 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji

Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 177).

Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Dyscyplinarnej pod sygn. akt I DI 17/22.

W dniu 9 czerwca 2022 r. została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, zam. Dz. U. z dnia 14 czerwca 2022 r., poz. 1259, która weszła w życie w dniu 15 lipca 2022 r. Z dniem wejścia w życie tej ustawy zniesiono Izbę Dyscyplinarną, a utworzono Izbę Odpowiedzialności Zawodowej. W myśl art. 8 ust. 2 powołanej ustawy sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia jej w życie należące do Izby Dyscyplinarnej przejęła do dalszego prowadzenia Izba Odpowiedzialności Zawodowej.

Wobec powyższego, wniosek Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. z dnia 29 marca 2022 r., sygn. akt [...], skierowany do Izby Dyscyplinarnej o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, zarejestrowany pod sygn. akt I DI 17/22 został ponownie zarejestrowany w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZI 25/22.

Z kolei, w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, wnioski obrońców X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego o wznowienie postępowania prowadzonego pod sygn. akt II DIZ 1/21, poprzez uchylenie uchwały Izby Dyscyplinarnej z dnia 27 stycznia 2019 r., sygn. akt II DIZ 1/21 oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2019 r., sygn. I DO 30/19 i uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2019 r., sygn. I DO 41/19 i umorzenie postępowania w niniejszych sprawach, Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie II ZO 8/23, wznowił postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej zakończone prawomocną uchwałą Izby Dyscyplinarnej z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. akt II DIZ 1/21, uchylił uchwałę Izby Dyscyplinarnej z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. akt II DIZ 1/21, a także uchylił utrzymane nią w mocy w mocy uchwały: Izby Dyscyplinarnej z dnia 14 maja 2019 r., sygn. akt I DO 30/19 oraz z dnia 17 września 2019 r., sygn. akt I DO 41/19, zaś

sprawy w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, za czyny opisane pod: pkt I, pkt II, pkt III, pkt IV, pkt V i pkt VI wniosku z dnia 15 marca 2019 r., sygn. [...] Naczelnika Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. oraz za czyn opisany we wniosku z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. [...] Naczelnika Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S., przekazał do rozpoznania Sądowi Najwyższemu w pierwszej instancji.

Sprawa z wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. z dnia 15 marca 2019 r., sygn. akt [...], została zarejestrowana pod sygn. I ZI 37/22.

Sprawa z wniosku prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w S. z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt [...] została zarejestrowana pod sygn. I ZI 38/22.

Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego postanowieniem z dnia 22 maja 2024 r. połączyła sprawę o sygn. akt I ZI 38/23 ze sprawą o sygn. akt I ZI 37/23 i tak połączone sprawy postanowiła rozpoznać łącznie pod sygn. akt I ZI 37/23. Jednocześnie, Izba Odpowiedzialności Zawodowej postanowieniem z dnia 28 maja 2025 r. połączyła do wspólnego rozpoznania sprawę o sygnaturach akt I ZI 37/23 oraz I ZI 25/22 i tak połączone sprawy postanowiła rozpoznać łącznie pod sygn. akt I ZI 25/22. W obu uzasadnieniach wskazano, że pomiędzy trzema sprawami zachodzi łączność podmiotowa uzasadniająca ich łączne rozpoznanie.

Na posiedzeniu Sądu Najwyższego w dniu 23 kwietnia 2025 r. Prokurator Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Ł. wniósł o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej za wszystkie czyny wskazane we wnioskach, które zostały objęte przedmiotowym postępowaniem.

Obrońca X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku wniósł o nieuwzględnienie przedmiotowych wniosków. Tożsamy wniosek złożył Rzecznik Dyscyplinarny Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

X. Y. [...]

Po wprowadzeniu w dniu 13 grudnia 1981 r. stanu wojennego, X. Y. jako sędziego Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. orzekał w sprawach m.in. w dniu 30 kwietnia 1982 r. w K. oskarżonej I. S., sygn. [...], w dniu 3 maja 1982 r. w K., oskarżonej M. Ł., sygn. [...], w dniu 5 maja 1982 r. w K. oskarżonego A. K., sygn. [...], w dniu 16 lutego 1982 r. w K., oskarżonego J. T., sygn. [...], w dniu 16 kwietnia 1982 r. w K., oskarżonego S. B., sygn. [...], w dniu 20 lipca 1982 r. w K., oskarżonego J. M., sygn. [...], w dniu 22 kwietnia 1982 r. w K. oskarżonego J. M., sygn. [...], w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., oskarżonego A. M., sygn. [...], w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., oskarżonego P. N. sygn. [...].

Wszystkie orzeczenia wydane we wskazanych powyżej sprawach stały się przedmiotem rewizji nadzwyczajnych, wywiezionych w latach 1993-1994 r., opartych o obowiązujące wówczas przepisy procedury karnej. Sąd Najwyższy - Izba Wojskowa we wszystkich tych sprawach uniewinniła skazanych od popełnienia zarzucanych im czynów. Powyższe spowodowało, iż po wejściu w życie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, wyroki te stały się przedmiotem wniosków prokuratorów IPN o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej osób, które pełniły funkcje sędziów w sądach PRL – w tym sędziego X. Y.) jeżeli ich działania, w ocenie prokuratorów, przyczyniły się do prześladowań politycznych lub innych zbrodni przeciwko ludzkości.

Okoliczności sprawy, co do pełnienia przez X. Y. po wprowadzeniu stanu wojennego, funkcji sędziego Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego i orzekania przez tego sędziego w sprawach wskazanych we wnioskach prokurator IPN, w których to skazane zostały osoby na kary pozbawienia wolności nie pozostawia wątpliwości. Wątpliwości też nie budzą okoliczności, uniewinnienia wszystkich skazanych w toku rewizji nadzwyczajnych przez Sąd Najwyższy Izbę Wojskową.

Niemniej jednak, w chwili obecnej popierane przez Prokuratora IPN wnioski w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczyńku - X. Y. pomijają istotną zmianę stanu prawnego z okresu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a ponadto regulację prawną

przyjętą w 2022 r. (por. art. 107 § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej jako u.s.p.), dotyczącą błędu sędziego, a wyłączającą odpowiedzialność dyscyplinarną i karną. W związku z powyższym, w chwili obecnej należało dokonać oceny wniosków prokuratorów IPN nie tylko przez pryzmat treści art. 4 § 1 k.k., ale także zgodnie z mającą moc zasady prawnej uchwałą pełnego składu Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego z 19 września 2023 r., sygn. akt II ZZP 2/22.

Według wspomnianej uchwały (pkt I lit. a), błąd w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego czy też oceny dowodów, jeżeli nie stanowi rażącej i oczywistej obrazy przepisów prawa, jako zachowanie mieszczące się w istocie sprawowania wymiaru sprawiedliwości (zwłaszcza w modelu dwuinstancyjnego postępowania uzupełnionego o instytucje nadzwyczajnych środków zaskarżenia) i przez to legalne, nie może być podstawą do pociągnięcia członka składu orzekającego do odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej (arg. ex. art. 107 § 1 pkt 1-3 u.s.p.).

Sąd Najwyższy uznał jednocześnie, że brak odpowiedzialności dyscyplinarnej, jak i będący tego konsekwencją brak ewentualnej odpowiedzialności karnej, o jakich mowa w pkt I lit. a i lit. b, nie obejmuje sytuacji wyjątkowych, w których w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości dochodzi do popełnienia przez sędziego w trakcie orzekania tzw. zbrodni sądowej, czyli czynu sprowadzającego się do umyślnego, w formie zamiaru bezpośredniego, zachowania polegającego na wymierzeniu przez niego (sąd z nim w składzie) kary w postępowaniu prowadzonym z naruszeniem fundamentalnych, powszechnie uznanych zasad normujących postępowanie karne, jak również kardynalnych zasad określających podstawy pociągnięcia człowieka do odpowiedzialności karnej.

Nadto, Sąd Najwyższy stwierdził, że pojęcie „zbrodni przeciwko ludzkości”, o jakim mowa w art. 3 ustawy o IPN obejmuje także jednokrotne zachowanie sędziego, nawet związane z jego orzekaniem, stanowiące zbrodnię komunistyczną, określoną w art. 2 ust. 1 powołanej ustawy, jeżeli zostało popełnione jako element rozległego i świadomego prześladowania z powodu przynależności osób prześladowanych do określonej grupy narodowościowej, politycznej, społecznej,

rasowej lub religijnej, a sędzia ten co najmniej aprobował taki sposób realizacji polityki władz państwa i brał tym samym świadomie czynny udział w prześladowaniach.

Przypomnieć także należy, iż w powołanej uchwale Sąd Najwyższy uznał, iż na gruncie obowiązujących przepisów przepisy przewidujące błąd, zawarte w art. 107 § 3 pkt 1 u.s.p., art. 76 § 6 pkt 1 u.SN i art. 37 § 4 pkt 1 u.s.w., powinny być postrzegane jako regulacje o charakterze szczególnym wobec przepisów o błędzie znajdujących się w prawie karnym, a więc mające pierwszeństwo w stosowaniu. Nie ulega zatem wątpliwości, że art. 76 § 6 pkt 1 u.SN przewiduje w aktualnym stanie prawnym bardzo daleką idącą podstawę wyłączającą odpowiedzialność karną sędziego w związku z wydaniem orzeczenia, jaką jest błąd, niezależnie od tego, czy ma on charakter usprawiedliwiony w znaczeniu karnomaterialnym, czy też nie.

Kluczowym zatem w niniejszej sprawie było ustalenie, czy w realiach faktycznych przedstawionych przez Prokuratorów IPN można przyjąć, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że sędzia X. Y. popełnił opisane we wnioskach o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej czyny i można zakwalifikować je jako zbrodnie sądowe mające postać zbrodni przeciwko ludzkości.

Odpowiedź na powyższe pytanie jest przecząca.

Brak jest podstaw do stwierdzenia, że sędzia X. Y., orzekający w składzie Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. na sesjach wyjazdowych, popełnił przestępstwa lub zbrodnie sądowe, co też nie byłoby wystarczające do uchylenia immunitetu, ze względu na przedawnienie. Przedawnieniu nie podlega zbrodnia sądowa stanowiąca jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości.

Bezspornie, jak już wcześniej zostało to stwierdzone, orzeczenia wydane w sprawach: w dniu 30 kwietnia 1982 r. w K. oskarżonej I. S., sygn. [...], w dniu 3 maja 1982 r. w K., oskarżonej M. Ł., sygn. [...], w dniu 5 maja 1982 r. w K. oskarżonego A. K., sygn. [...], w dniu 16 lutego 1982 r. w K., oskarżonego J. T., sygn. [...], w dniu 16 kwietnia 1982 r. w K., oskarżonego S. B., sygn. [...], w dniu 20 lipca 1982 r. w K., oskarżonego J. M., sygn. [...], w dniu 22 kwietnia 1982 r. w K.

oskarżonego J. M., sygn. [...], w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., oskarżonego A. M., sygn. [...], w dniu 2 marca 1982 r. w Ł., oskarżonego P. N. sygn. [...]. były wadliwe, co zostało wskazane w uzasadnieniach wyroków uwzględniających rewizje nadzwyczajne i uniewinniających przez Sąd Najwyższy wymienionych skazanych, co nie oznacza, że wyroki wydane z udziałem sędziego X. Y. były przestępstwami lub zbrodniami sądowymi bądź zbrodniami komunistycznymi stanowiącymi zbrodnie przeciwko ludzkości, nawet jeśli sędzia ten popełnił błędy przy ich orzekaniu.

Oceniając powyższe należy wskazać, że w wyroki te zapadły w okresie obowiązywania Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 22 lipca 1952 r., zgodnie z którą Polska Rzeczpospolita Ludowa była państwem socjalistycznym, w którym władza należała do ludu pracującego miast i wsi. Przewodnią siłą polityczną społeczeństwa w budowie socjalizmu była Polska Zjednoczona Partia Robotnicza. Współdziałanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego stanowiło podstawę Frontu Jedności Narodu, a po zmianie art. 3 Konstytucji ustawą o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, która weszła w życie 22 lipca 1983 r., sojusz i współpraca Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ze Zjednoczonym Stronnictwem Ludowym i Stronnictwem Demokratycznym w budowie socjalizmu oraz ich współdziałanie ze stojącymi na gruncie zasad ustrojowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej organizacjami i stowarzyszeniami społecznymi stanowiły podstawę Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego.

Ustawa zasadnicza określała system polityczny i ekonomiczny Państwa, co nie było bez znaczenia w ocenie materialnych przesłanek przestępstw, za których to popełnienie zostały skazane osoby wskazane we wnioskach prokuratora IPN. Wyroki z tego okresu musiały uwzględniać podział i strukturę władzy, zgodnie z którym Sejm był najwyższym organem państwowym. Prawo uchwalane przez Sejm było najwyższą podstawą prawną, a organy administracji państwowej miały przestrzegać ustaw uchwalonych przez Sejm.

W świetle przedstawionego materiału dowodowego, nie można w sposób jednoznaczny przesądzić, że zachowania sędziego X. Y. były intencjonalnym działaniem, z zamiarem bezpośrednim polegającym na wymierzeniu kary w postępowaniu prowadzonym z naruszeniem fundamentalnych, powszechnie uznanych zasad normujących postępowanie karne, lub z naruszeniem kardynalnych zasad określających podstawy pociągnięcia człowieka do odpowiedzialności karnej, według obowiązującego wówczas porządku prawnego, mających na celu represjonowanie osób z powodu ich poglądów politycznych, co w konsekwencji nie mogło skutkować uznaniem, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego X. Y. czynów opisanych we wnioskach prokuratorów IPN, albowiem orzeczenia te zapadły w wyniku błędu w zakresie stosowania prawa. Weryfikacja przebiegu postępowań nie pozwala zatem w sposób jednoznaczny przyjąć, że doszło do złamania kardynalnych zasad określających podstawy do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej. Postępowania zostały przeprowadzone zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami proceduralnymi i w sposób gwarantujący oskarżonym realizację przysługujących im uprawnień procesowych, w tym prawa do obrony. Sąd Pomorskiego Okręgu Wojskowego w B. na sesji wyjazdowej, nie wyszedł również poza semantyczną treść przepisu, aby objąć nim zachowania przypisane oskarżonym i wymierzyć za nie kary będącą w swej istocie odwetem motywowanym panującą wówczas ideologią. Poza tym należy zauważyć, że kary wymierzane oskarżonym, choć znacznie surowsze od orzekanych współcześnie, mieściły się w granicach działania w ramach przewidzianych ustawą.

Uwzględniając powyższe należało stwierdzić, że w odniesieniu do każdego z wniosków, jakie rozpatrywane były w niniejszej sprawie, nie było podstaw do ich uwzględnienia, wobec czego Sąd Najwyższy orzekł jak uchwale, stosownie rozstrzygając o kosztach postępowania.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji uchwały.

[M. T.]

[r.g.]

